

Laisvoji Lietuva

GIRTAVIMAS - LIGA

IŠMOKYKIME SAVAJI ATŽALLYNĄ LAIMINGO GYVENIMO

Laimingai gyventi, tai kaip ir
orlaivį vairuoti, reikia mokėti
Dr. med. Edmund Jacobson

MES NE VOVERYS, O VIS TIK PULDINĖJAM

Šių Sekminių rytą, išeinant iš Jėzuitų koplyčios, jaunutė voverėlė metėsi ant tako ir puldinėjo praeivius tarp kojų nei šen, nei ten nerasdama vietos. — It doesn't know where to run — it is a BABY, — pastebėjo vienas praeivių. Tikrai, tas voverėlės vaikas nesuvokė sprukti nuo pavojaus — čia pat augantį medį. Voverėlė maišės žmonėms po kojų tol, kol koks padykęs Petrukas nesiteikė ją sučiupti.

O kaip mes nuo sveikatos pavojų slepiamės ne vaikai, o suaugę būdami? Ką mes savo kūno ir sielos apsaugai darome žmonėmis, o ne voverėmis save laikydami?

Girtas, kaip ir sveikas, gali įvairiom ligom sirgti

Panašiai parklupdė save Chicagoje ir tulas inžinierius, kadaise buvęs Universiteto Choro Kaune narys, kai jis, skaidriosios per daug sau paveldamas, Chicago gatvėse sverdinėdavo. Vienas sykis jau nemelavo. Policija jį atvežė Cook apskrities psichiatrinėn ligoninėn. Ji jį ten patalpino, kaip per daug prisigėrusį ir per keletą dienų jos daboklėj neišpagiriojusį. Gydytojai pradėjo tyrimus to inžinieriaus neišpagiriojimui išaiškinti. Smegenų chirurgams rengiantis jį savon žinion perimti, inžinierius už poros dienų konvulsijose pasimirė. Pirm tai dar spėjo jį atpažinti lietuvis tarnautojas, atsitiktinai jį ten užtikęs, kadaise su velioniu vienam chore dainavęs. Valandėlei prablaivėjus sąmonei, inžinierius prasitarė turėjęs "ginčą dėl kursų". Tarnautojas pranešė apie tai toj ligoninėj kitam skyrių dirbusiam lietuviui gydytojui. Buvo nutarta lietuviu inžinieriaus mirties priežastį išaiškinti. Susidurta su sun kumais: joks gydytojas nenorėjo jo lavono skrodi. Mat, paprastam skrodimui trūko giminiių sutikimo, o tokių nebuvo. Gi, atiduoti kaip "Coroner's Case" valstybiniam gydytojui skrodi, trūko ligos istorijoje bet kokių smurto žymių: velionis visuose dokumentuose buvo pažymėtas kaip girtas. Net keturi patologai atsisakė. Lie-

Alkoholikas yra ligonis — reikia jį gydyti

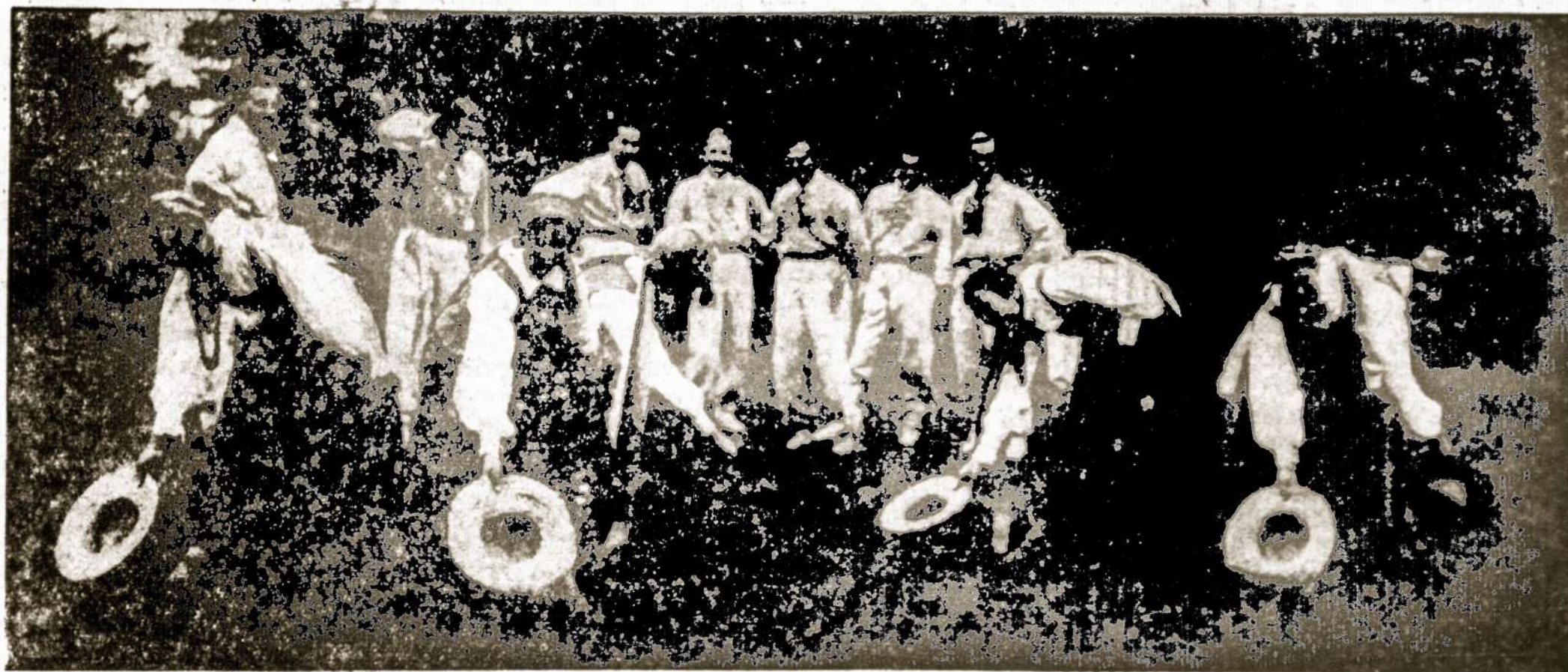
Alkoholikas jokių patarimų neklauso. Jis ligonis. Niekas nesako smegenų uždegimu sergančiam vien: "tu turi pagyti, nesirgti"; toki griebiamasi kuostropiausiai gydyti. Ne kitaip darytina ir su perdėtai geriančiuoju. Kada mes pradėsime silpniausius iš tikros mirties nasrų traukti? Kada mes Bridgeporte iš smuklės smuklėn svyruojantį saviškį ligoniu laikysim ir kaip toki reikiama gydyti imsim? Seniau psichiniai ligoniai taip pakampiais slankinėdavo. Dabar jie gydomi. Turėtų būti gydomi ir visi alkoholikai, nes jie yra ligonys. Visų mūsų sveikųjų pareiga yra jiems tinkamai padėti, o ne šaipytis iš jų. — Argi ne baisus dalykas, kai tulai merginai Californijoje už jos dancio išmušimą išmokama \$60.000, o čia Chicagoje lietuvis su mirtinai perskelta galva alkoholiku apšaukiamas. Mes visai nesirūpinam apsaugoti žmogų nuo nelai-

Deja, šioje srityje mes per dažnai neišmintingiau tvarkomės už aną Sekminių voverėlę. Kaip dažnai mes patys save SAVOM rankom smaugiam ir rėkiam, kad, girdi, dangus mums peržiarius, kad Samo dėdė negeras, kad šis-tas-anas be širdies. Susirgę rimta liga ir reikiama gydomi, bet greitai nesitaisydami, mes galvojame, kalbam ir garsiai šaukiame, būk visi eina prieš mus. Taip besielgdami mes ne nepastebim, kad didžiausia daikli mes patys esam prieš save. Tik ką parklupę, mes nenorime ne pagalvoti, jog jau senai senai prieš tai mes buvome pradėję patys save klupdyti.

tuvis gydytojas rankų nenuleido. Jis surado vieną teismo gydytoją negrą, tuo metu Cook apskrities ligoninėje patologijos skyriuje dirbusį. Pastarasis sutiko velionį savo patalpon priimti ir kaip "Coroner's Case" skrodi vien dėl minėto "ginčo dėl kursų". Ši papildoma mirtusioje ligos istorijoje prirašė lietuvis gydytojas teismo gydytojo akivaizdoje. Na, ir kas pasirodė? — Nagi rasta keturių colių galvos kaulų perskėlimas. kraujo išsiliejimas į smegenų plėves inžinierių pražudė. O jaunas, sveikas, gražus vyras dar galėjo ir turėjo gyventi. Galėjo ir po perskėlimo galvos kaulų, greičiausiai, būti išgelbėtas, laiku kraujo kresulį pašalinus, bet visą reikalą DEGTINĖ sumaišė. Jis kaip girtas, iš gatvės policijon atgabentas, per girtą ten kelias dienas laikytas, ir pavėluotai ligoninėn pristatytas. Policija pamiršo, kad kiekvienas girtas gali sirgti visom ligom, kokiom ir negirtas suseraga. Taip ir pranyko pilname parjėgume lietuvis inžinierius iš lietuvių bendruomenės tarpo. Šis žmogus pats į pavojų lino — pikčiau už aną Sekminių voverėlę, savos sveikatos nepaisė — draugų perspėjamas negerti, vis toliau alkoholiu vaišinos. O kai girtas būdamas ne nuo degtinės susirgo — visi jį apleido.

mės. Mes jam jon patekus jį užmirstam. Mes pakankamai sąžiningų advokatų stokojam, gydytojų specialistų stingam. Mes, o Dangau, raginam saviškias bažnyčios rūsin užėiti ir ten, bažnyčios naudai burneles išmesti, sau tikrą ligą įsigyti. Kada, pagaliau, lietuvi motina, lietuvis tėvas bei kunigas su mokytoju, patys save ištiesinę, ims prieauglio stuburkaulį alkoholiui atsparų formuoti? Kada jie, mažučių nepiktindami, pradės atžalyną subrendusiais žmonėmis rengti? Jau šandien patys mokymės ir kitus mokykime laimingo gyvenimo. Savo net trijų metų "pipirus" reikiamaosna rankosna atiduokim ir tam lėšų nesigalėkim. Patys, gi, liaukimės nužmogėti — tegul visi visų lietuvių subuvimai būna subrendusių žmonių sueigos: nesausos, bet ir neperdrėgnos!

Dr. Jonas Adomavičius

Pirmosios išvykos užsienin Kauno universiteto tautinių šokių grupė, vadovaujama Aldonos Rugytės 1936 m. tarptautinėje šokių šventėje Londone.

DIENOS REIKALAI

J. Žvainys

VILTIS 'SUSITAI
KINTI NEPALAIDOTA

Į birželio mėn. 8 d. Vliko, LNT ir LF pasitarimus eidama, LNT nusinė eilę konstatavimų, tarp kurių tenka paminėti: 1) kad gyvendami ir veikdami ne Lietuvoje ir neturėdami nuo priešų įsikūrimo gerai apsaugoto ryšio su Lietuvoje esančiais, negalime lemti, kaip turi būti organizuota ir vykdoma tam tikslui skirtoji veikla tenai; 2) kad už Lietuvos ribų vykdoma veikla negali būti įsprauta iš vienos organizacijos rėmus. Kitais žodžiais tariant, negalima panaikinti nei Lietuvos Diplomatines Tarnybos, nei Amerikos Lietuvių Tarybos, nei įvairių kraštų lietuvių bendruomenės organizacijų, nei simtų kultūrinių, profesinių, studentų ir jaunimo organizacijų, siekiančių Lietuvos Nepriklausomybės; 3) negalima panaikinti ir Lietuvos Laisvės Komiteto su Pavergtų Europos Tautų sambūriu, o taip pat įsprauti ir savo veiklą ir kitų tarptautinio pobūdžio organizacijų, su kuriomis mūsų tikslai ir ryšiai bei eiles pasirūpinti lietuvių ir nelietuvių, nuolat ar atskirai savo iniciatyva veikiančių Lietuvos Nepriklausomybės labui.

Čia galima išvardinti desėktus tokių organizacijų, kurių negalima kėsintis sujungti vienoje sistemoje, vadovaujamoje iš vieno centro ir todėl LNT nuomone, jokie išvedžiojimai apie vieno, visą veiklą diriguojančio organo naudingumą realybės negali pakeisti, nors visus ir jungtų tas pats tikslas.

Iš šitų samprotavimų išeidama ir remdamosi ne tik principiniais samprotavimais, o ir turima patirtimi, LNT konstatavo, kad natūralu ir nepakankama vadovautis tolokoje praeityje ir visai kitokiose sąlygose sudaryta veikimo programa, lygiai kaip nereali ir visiškai nereikalinga pasikiesti politiniam sambūriam ar jų sudėtiniais organais dėtis bei skelbti politinę tautos vadovybę, kada jiems tėra įmanoma apimti tik ribotą veiklos sritį.

Politinį — visuomeninių ir diplomatinių — konsularinių institucijų veikla, LNT nuomone, tegali vykti skirtingose plotmėse, kurios nustatomos objektyviųjų sąlygų, nepaieinančių nuo institucijų savitarinių susitarimų. Todėl derybos dėl kompetencijos pasiskirstymo ne tik nereikalingos,

bet ir neturi prasmės, nes jos negali turėti praktinės įtakos faktinių sąlygų sudarytajai padėčiai.

Be to, turėdama galvoje, kad Lietuvos Nepriklausomybės kova gali ilgiau užtrukti, LNT rado būtiną reikalą, kad uždavinių vykdymas palaipsniui būtų perleistas į jaunesnės kartos rankas.

Iš čia pasakytų sąlygų ir samprotavimų matome Vliko ir LNT nuomonų skirtingumą, todėl ir buvo natūralu LNT patiekti prieš Vliko pasiūlytusius punktus — kontra pasiūlymus. LNT nuomone, turėtų būti: Užsienyje veikiančių politinių sambūrių, Lietuvos Nepriklausomybei atstatyti vedamos akcijos derinimo ir tvarkymo organas, pasiskirti:

a) derinti ir sutarta tvarka formuoti, motyvuoti, skelbti bei ginti Lietuvos politinių sambūrių išsivijoje nusistatymus su Lietuvos Nepriklausomybės atstatymu susijusiais klausimais;

b) organizuoti duomenų apie okupuotos Lietuvos padėtį rinkimą, tyrimą ir naudojimą akcijoje dėl Lietuvos nepriklausomybės;

c) politines Lietuvių išsivijos vardu dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės siekimui pritariančiose tarptautinėse organizacijose arba santykiuoti su tokiomis visuomeninėmis tarptautinėmis ar pasiskirytų tautų organizacijomis ir institucijomis;

d) toks organas, vykdydamas uždavinius, turėtų bendradarbiauti su Lietuvos Diplomatine Tarnyba, kaip su kompetentinga institucija Lietuvos vardu santykiuoti su kitų valstybių vyriausybiniiais organais bei jų agentūromis, keičiantis su Lietuvos Diplomatine Tarnyba sumanymais bei veiklos planais ir savo veikloje kad atsižvelgtų Lietuvos Diplomatines Tarnybos pažiūrų bei patarimų. Kad pažiūrų, sumanymų bei patarimų pasikeitimo būdu šis organas bendradarbiautų ir su kitomis lietuvių organizacijomis ar institucijomis, veikiančiomis Lietuvos Nepriklausomybės labui.

e) kad toks organas būtų sudarytas iš lietuvių išsivijos rinktų atstovų, į kuriuos kandidatus siūlytų išsivijoje veikią politiniai — rezistenciniai sambūriai, o rinktų visi to organo veiklą remti pasiryšusieji lietuviai. Kad tokie atstovai bendrajame organe turėtų sprendžiamą balsą, naudojamą individualiai, ir

f) kad tokio organo vykdoma sis personalas turėtų būti sudarytas iš atitinkamam darbu reikiama kvalifikacijų, nepareinamai nuo plenumo sambūryje esamų atstovų proporcijos.

Su kokiais pasiūlymais į pasi-

POLITIKOS LAUKUOSE

KALBA, KALBA, KALBA...

Inflacijos baubas grąso pasauliui

Prezidentas Eisenhower, atrod, negalėjo parinkti geresnio žmogaus, kaip Herold Stassen savo pagalbininku nusiginklavimo reikaluose. Niekas rimtai apie nusiginklavimą negalvoja, o pasitarimai vedami daugiau ar mažiau propagandos sumetimais. — Stassen'as yra užsirekomendavęs kaip ilgu, nesibaigiančių ir jokių rezultatų neatnešančių pasitarimų meistras.

Ryšium su dabar vykstančiais Londono pasitarimais Harold Stassen yra pareiškęs, jog jis tik, kad Sovietai nori riboto nusiginklavimo. Kodėl jis taip galvoja?

Kaip žinome, šiandieną yra deramasi su Sovietais dėl vandenilio bombų gamybos sustabdymo. Sovietai iš savo pusės siūlo pirmiausiai nutraukti tolimesnius vandenilio bombų sprogmio bandymus. Amerikiečiai nori, kad pirmiau būtų sustabdyta vandenilio bombų gamyba, sumažintas turimų bombų skaičius ir įkurta speciali komisija, kuri prižiūrėtų, kad ateity šis sprogtamoji medžia ga būtų naudojama tik taikos tikslams.

Amerikiečiai — šiuo metu daro bandymus su naujais atominiais ginklais, skirtais artilerijai ir priešlėktuviniams pabūklams. Jie šitų bandymų nutraukti nenori. Iš kitos pusės, Amerika bijosi, kad Sovietai gali pasigaminti tiek atomo ir vandenilio bombų, kad netikėtai puolimo atveju šis kraštas atsidurtų baisiame pavojuje.

Sovietai daugiausiai bijo, kad vandenilio bombos paslaptis ir gamyba neatsidurtų ketvirtose rankose. Šiuo metu vandenilio bombų pasigaminusios turi Amerika, Anglija ir Sovietų Sąjunga. Bet paskutiniuoju laiku smarkiai į priekį žengia Prancūzija. Taigi, prieš vienus Sovietus būtų jau trys valstybės.

Štai kodėl Stassen'as galvoja, kad susitarimas su Sovietais gali būti pasiektas. Bet ar jis galėtų būti įgyvendintas ir ar turėtų kokios nors praktiškos reikšmės?

tarimus ejo LF, žinių neturime, bet viena yra aišku, kad LF Vliko pasiūlymus griežtai atmetė.

Po pasitarimų viešpataujanti vispūsiska tyla, byloja, kad dar yra kažkas daroma ir viltis susitaikinti, jei vieni ir antri tik jaus didesnį atsakomumą ir juo vadovausis, nėra palaidota.

Gegužės mėnesio laikotaryje kainos Amerikoje vėl pakilo 0,3 centus, tuo pasiekdamos viršūnę laike paskutiniųjų devynių mėnesių. Statistikos pareigūnai skelbia, kad birželio mėnesį kainos dar pašoks, ir bus pasiektas naujas kainų kilimo rekordas.

Kylant kainoms, kyla ir uždarbiai. Apie 750.000 plieno pramonės darbininkų, 115.000 mėsos pramonės ir 105.000 lėktuvų gamybos darbininkų gavo algos pakėlimą nuo 1 ligi 3 centų per valandą. Šiandien dolerio perkamoji galia yra keturiais centais menkesnė, nei prieš 15 mėnesių. Labiausiai pašoko susisiekimo ir transporto kainos; po to seka — maistas, kuris per peritutus metus pabrango 29 procentais.

Tas pats reikškins pastebimas ir kituose kraštuose. Anglijoje kainos nuo 1950 metų pašoko 41 procentu, o atlyginimai 55%. Automobilių ir namų reikmenų fabrikantai šiuo metu atleido nemažai darbininkų ir sutrumpino darbo valandas.

Vokietijoje kainų kilimas ne toks stiprus, bet žengiamo šia pacia linkme.

Italijoje, kur randasi beveik nuolatinės bedarbės ženkla, kainos nuo 1950 metų pašoko 30 procentu, o uždarbiai — 40%.

Švedijoje uždarbiai pašoko net 71 procentu!

Šitokios kainų ir uždarbio lenktynės pasauliui nieko gero nežada.

Tito vėl skundžiasi sovietais

Po Stalino mirties Sovietų — Jugoslavų santykiai susitvarkė. — Bulganinas ir Chruščevas net buvo padarę Titui oficialų vizitą, kurio metu buvo galutinai susitarkinta.

Bet štai dabar Belgrade vykstančios komunistinių kraštų profesinių sąjungų konferencijos metu maršalas Tito vėl piktai prakalbėjo apie Sovietus, kurie krašto viduje ir toliau skleidžia anti Jugoslaviską propagandą.

Kaip žinoma, susitaikęs su Sovietais, Tito dalinai prarado Amerikos pasitikėjimą. Kongresas jam nebeneri duoti tolimesnės paramos. Dėl to, galimas dalykas, kad šios Tito kalbos yra tik burbulas, leistas į Amerikos akis.

—xx—

DIDŽIOSIOS DIENOS CHICAGOJE

Lietuviškosios kultūros apraiškų ženklai aidai per visą Chicago. Gatvėse ir languose daugybė plakatų, kviečiančių į didžiuosius lietuviškosios kultūros įvykius. — Jau ši penktadienį Morrison viešbutyje atidaroma lietuvių meno paroda. Parodoje dalyvauja apie 50 dailininkų su daugiau kaip 200 kūrinių. Šeštadienį, birželio 29 d., 9:30 val. tame pačiame Morrison viešbutyje pradedamas pirmasis Amerikos ir Kanados lietuvių jaunimo kongresas. Kongrese laukiamas šimtų lietuviškojo jaunimo iš visų Amerikos ir Kanados kampų. Vyresniųjų pareiga kongresė dalyvauti, stiprinti jaunimo ir vyresniosios kartos bendradarbiavimą ir išgirsti jų žodį. Jaunimo kongresas tepavirsta gražia lietuviškosios kultūros ir visų lietuvių solidarumo demonstracija.

Didžiausias įvykis — Pirmoji JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių Šventė — įvyksta sekmdienį, birželio 30 d. 2:30 val. didingame International Amphitheatre, esančiame prie 42 ir So. Halsted gatvių.

Šventėje matysime daugiau kaip 500 šokėjų spalvinguose lietuvių tautiniuose drabužiuose. Šokius palydės ir lietuviškus maršus gros didelis Br. Jonušo vadovaujamas orkestras.

Salėje veikia vėsinamoji oro sistema. Gretimose salėse puikios užkandinės. Žiūrovams puikiausias matomumas iš kiekvienos vietos, o lauke daug erdvės mašinų pastatymui.

Tautinių šokių šventės programoje 18 būdingesniųjų lietuvių tautinių šokių.

Didinga Chicagos lietuvių parapijinių mokyklų programa. Joje matysime per 700 moksleivių. — Programoje žaidimai, dainos, kanklės.

Lietuvių tautinių šokių šventė bus vėsinama iš didžiausių ir gražiausių įvykių lietuvių emigracijos ir tremties gyvenime. Chicago didžioji amerikiečių spauda jau deda lietuvių tautinių šokių šokėjų nuotraukas geriausiose vietose. Chicago burmistras Daley birželio 30 dieną paskelbė lietuvių dieną.

Šokėjai iš tolimesniųjų Amerikos ir Kanados vietų jau plaukia į Chicago. Penktadienį Lietuvių Auditorijos salėse pradedama šokėjų registracija. Šeštadienį bus visų dalyvių generalinė repetitija.

Visuomenė raginama įsigyti bilietus galimai greičiau. Bilietai gaunami lietuvių tautinių šokių šventės raštineje — 3320 So. Halsted St., telef. CLiffside 4-4096. Paskutinę dieną bilietai gali būti jau išparduoti. Jei jų dalis bus likusi, bilietai šventės dieną bus parduodami International Amphitheatre kasose.

Aplankykime lietuvių tautinių šokių šventę ir kitus kultūrinius įvykius ir parodų parodose, ir svetimiesiems, jog lietuviams savo tautinės kultūros apraiškas brangina ir myli.

St. Dng.

VISI Į LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ!

Ši šeštadienį, birželio mėn. 29 dieną Chicagoje prasideda Pirmasis Lietuvių Jaunimo Kongresas. Iš įvairių JAV valstybių bei Kanados vietovių į jį suvažiuos šimtai lietuvių jaunuolių, kurie čia išklausys svarbių paskaitų, išdiskutuos įvairias problemas, nustatys gaires atečiai.

Šiuo metu, kada vyresniųjų lietuvių veikėjų gretos diena iš dienos retėja, šis jaunimo susibūrimas įgauna ypatingai gilią prasmę. Jis nėra kasdieniškas, eilinis jaunųjų suvažiuojimas, jis taip pat nėra ir pramoginis dalykas, jis taip pat nėra vien tik kurios nors jaunimo grupės ar sambūrio susirinkimas. Bet jis yra bendras lietuviškojo jaunimo sąskrydis, kuris apims visus šiame plačiame krašte išsibarščiusius jaunus žmones, kurių širdyse dar yra gyva mielė savo tėvų žemei!

Taip, čia rinksis visi teriojamos Lietuvos sūnūs bei dukros bendram darbui, nes šiuo metu tik sutartinė veikla gali atnešti brandesnių vaisių. Palikę savo kasdieninius rūpesčius namuose, jaunieji atvyks į Chicago savo dvasinei puotai — tokiam reikalui, nuo kurio galės priklausyti mūsų lietuviškojo veikimo kryptis.

Čia paduodame smulkia šio kongreso darbų programą:

Šeštadienį, birželio mėn. 29 d. (Morrison Hotel, 79 W. Madison Str.):

I. Registracija — 9:00 val.
II. Kongreso atidarymas — 9

val. 30 min.

1. Rengėjų žodis — Ad. Mickevičius,
2. JAV LB Čikagos Apygardos pirm. dr. J. Bajerčiaus žodis,

3. Kanados Jaunimo atstovo žodis,
4. JAV ir Lietuvos himnai — A. Gaigalaitė,

5. Invokacijos — prel. I. Albiavičius ir kun. A. Trakys,
6. Kongreso prezidento sudarymas,

7. Garbės Komiteto pristatymas,
8. Sveikinimų skaitymas.

III. Pirmoji plenumo paskaita — 10 val. "Jaunimas ir šeima" — A. Krivščiūnaitė.

IV. Antroji plenumo paskaita — 11 val. "Jaunimas ir ateities perspektyvos" — Br. Vaškėlis.

V. Sekcijų posėdžiai:

1. Pirmoji grupė — 2:00 val.

a) meno,
b) visuomeninių ir socialinių mokslų,

c) sporto.

2. Antroji grupė — 4:14 val.

a) literatūros ir spaudos,
b) griežtųjų ir pritaikomųjų mokslų,

c) moksleivių.

VI. Jaunimo pasilinksminimas — šokiai — 9:00 val. — Merchandise Mart & Klubo patalpose.

Sekmdienį, birželio 30 dieną:

VII. Pamaldos — 9:00 val.

Katalikų — Šv. Kryžiaus bažnyčioje, 4557 So. Wood Str.

Liet. Evangelikų — liuteronų, Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, S. Halsted & 19th Pl.

VIII. Uždaramasis plenomo posėdis:

1. Sveikinimų skaitymas,
2. Baigiamoji kalba — V. Adamkavičius,

3. Kongreso rezoliucijų priėmimas,
4. Kongreso uždarymas.

IX. Tautinių Šokių Festivalis — 2:30 val., International Amphitheatre, 42nd & So. Halsted Str.

X. Banketas Kongreso ir Taut. Šokių Šventės dalyviams pagerbti — 7:00 val. vak. Morrison viešbutyje.

E. S.

ATSIŪSTA PAMINĖTI:

Antikomunistinis Frontas — New Yorke išleido neperiodinį laikraštį "Laisvasis Pasaulis". Redaguoja Ign. Povilaitis. Laisvosios Lietuvos skaitytojams gerai žinomas iš eilės šavo straipsnių. Administruoja Liūda Mikulskytė, pil-

Pirmoji Amerikos ir Kanados

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ

ŠVENTĖ ČIKAGOJE

1957 m. birželio 30 d. 2:30 val.

INTERNATIONAL

AMPHITHEATRE

So. Halsted ir 42-sios g. kampas

Salėje

vėsinamoji oro sistema

Lietuvių Tautinių Šokių Šventės Raštine atidaryta kasdien nuo 10 val. ryto ligi 9 val. vakaro — 3320 So. Halsted St., telefonas: CLiffside 4-4096. Raštineje parduodami bilietai ir teikiama visa informacija. Aplankykite raštinę ir įsigykite bilietus iš anksto.

Lietuvių Meno Parodos atidarymas birželio 28 d. 8 val. vakare, Morrison viešbutyje, 79 W. Madison Str.

JAV ir KANADOS

LIETUVIŲ JAUNIMO

KONGRESAS

Birželio 29 d. 9:30 valandą

Morrison viešbutyje,

79 W. Madison St.

BANKETAS

ir

ŠOKIAI

Tautinių Šokių Šventės, Jaunimo Kongreso, Meno Parodos — dalyviams pagerbti įvyksta Birželio 30 d. 7 val. vakare Morrison viešbutyje, 79 W. Madison St.

keto metu prieš komunistus žiuriniai pastarųjų sumušta.

"Laisvasis Pasaulis" sakosi esąs pasiryžęs jungti visus lietuvius į bendrą šeimą ir juos vesti laisvės keliu. Keršydamas už komunizmo nukankintų mirtį skelbiasi ne nurims tol, kol Lietuva nebus laisva. Savo įžanginiame žodyje sušunka: "Jų (suprask nukankintųjų) kraujas bus mūsų vadovas į laimės kelią".

Jonas Vaidelys

Po nelaimingo įvykio, kuriame buvo sulaužytos abi rankos, jaučiasi sustiprėjęs ir ši šeštadienį yra pasiryžęs ligoninę aplieisti. — Deja, jokio darbo dar ilgesnį laiką negalės dirbti ir bus reikalingas paramos. Ar pavyks kada nors už sužeidimą išreikalauti iš jį sužeidusiojo ir kada, tuo tarpu neaišku.

Lietuvių Jaunimo Kongreso rengimo komitetas su komisijom. Viduryje sėdi komiteto pirm. Adomas Mickevičius.

P A M P A

Rašo — ats. gen. T. Daukantas

Pampa — beribiai žolynai. Panašūs sutinkami Ukrainoje, Kazachstane, Sibire, Puštos — Vengrijoje, Pietų Afrikoje ir kai kur kitur. Rusų mokslininkai pirmieji ištyrinėjo tokias savo plotus ir todėl jų duotas vardas "stepės" priimtas mokslinėje literatūroje. Bet, kalbėdami apie Argentinios stepes, vadinsime jas argentiniskai — pampa.

Pampa yra gamtiška ganykla. Bet joje nebuvo nei raguotųjų, nei sturmų, nei ožkų, nei arklų. Tik Andų priekalniuose, plokščiakalnių ir kalnų pašlaitėse veisėsi gyvulys — lamos vardu, tinkamas mantai gabenti, giminiškas Afrikos bei Azijos kupriui, bet be kupros.

Pamos plotai apima bemaž visą Buenos Aires provinciją, propincijų Santa Fe bei Entrerios dalis ir, išeidama iš Argentinios ribų, siekia Urugvajų ir Pietų Braziliją. Geografiškai pampa Argentinijoje yra daloma į dvi dalis: drėgnąją su daugiau kaip 500 mm. kritulių ir sausąją. Drėgnoji pampa, turėdama Buenos Aires miestą kaip centrą, užima 550 km. spinduliu apskritimą (plotą). Argentinios šiauriniame žemės ūkio gyvenime ji turi didžiulį sios reikšmės bei svorio. Dėl to nuo jos ir pradėdama, palikdami nuošaliai senas išnykusias indėnų čia buvusių kultūras, pav. Quechua ir kt. buvusias ir kadais klestėjusias aukštakalnių, dabartinės Argentinios šiaurės vakaruose. Vadinasi, imsimės žemės ūkio naująją istoriją, neliesdami laikų prieš Kolumbą.

Pampa yra žemuma, lygi žemuma. Kiek akis mato, nėra nei kalnelio, nei medelio, — visur vie nodumas. Nėra iš ko orientuotis, rasti reikiamos tikslui pasiekti krypties. Dėl to indėnų pampa buvo tartum sausumos žmogų jūra, t. y. sunkiai nugalima kliūtis. Net XIX amžiaus viduryje, kai Wales (Uelso) kolonistai iš Britanijos išsilaipino panašiuose ir pampą Patagonijos krūmokšniuose prie Chubut upės žiočių ir keli jaunuoliai, atsiskyrę nuo viso būrio, išsinėrė į kraštą, visi kaip vienas žuvo, neradę kelio atgal, nors draugai ir triukšmą kėlė ir ženklus davė. Diena buvo apsiniaukusi, — jaunuoliai paklydo ir tik po kelerių metų buvo rasti jų išdžiūvę griaučiai.

Pampa, panašiai kaip sniego pusynai atvirame lauke, arba gėrius tankumynai, yra baisi savo vienodumu ir beribe erdve. Ir pamos beribius žolynus peržengti, pro juos peržygiuoti pėsčiom, — indėnas buvo nepajėgus. Neapgyvendintuose plotuose, kur žmogus, rasi maisto? Su savimi jo daug nepaneš. O kaip gi įsikurti, kai nėra ant ko krovinių pakrauti. Gi arklų pampoje nebuvo. Dar blogiau. Net vandens reikėjo mokėti rasti, nes kartais pamos vanduo yra sūrus ir netinka gerti. Upių vos dvi trys, ir tos pamos pakraščiuose. Upelių, upokšnių mažai. Jų lengvai neatrasti, jų slėniais nekeliavimai: žiūrėk, vienas kitas pranyksta smiltynuose, ypač kai kaitros metu vanduo smarkiai garuoja, o ištroškusi žemė likučius sugeria. Krypties nesuvisok-

si, kai saulės, arba žvaigždžių nesimato. Indėnas neturėjo arklų. Kai 1538 metais į krata pirmą kartą įsibrovė ispanai, atvežė per 500 žirgų bei kumelių. Aplinkiniams indėnams reikėjo 5 metų, kol sugebėjo ispanus išnaikinti ir tai daugiausia dėl jų pačių ginčų. Ispanų atgabenti ir pasilikę be šeiminių žirgai ir kumelės, radę žolynuose žiemą bei vasarą ga tavo pašaro, puikiai veisėsi ir, kai 1580 metais buvo įsteigtas antrą kartą Buenos Aires, aplink laisvai ganėsi tūkstančiai arklų.

Arklų, radęs visur kur pampoje gatavų, gamtos tam įtaisytų ganyklų, galėjo žmogui patarnauti, gabendamas per pampą pasiryžiam keliautojui drašuliu net tik maistą, bet ir būstui medžiagos bei kitas reikmenis. Turėdamas arklį, žmogus buvo įgalintas juo per pampą keliauti, pakelyje atsargas sukrauti ir pagaliau pampoje įsikurti. Tokiu būdu arklus buvo pirmasis pampoje kolonizatorius.

Žmogus siekė arklų. Jam buvo naudinga ir prasminga arklų auginimu verstis. Tačiau Europos būdai arklams veisti nebuvo pampoje našūs, kad kas negalėtų dar jų patobulinti. Čia atsiskleidė europiečių indėno sumanymas.

Indėnai mikliai priprato arklų naudoti kelionėms ir veikia pralaido ateivius arklams mankštinti ilgam žygiui. Mat jie, besitraukdami baltųjų nugalėtojų vis gilyn į pampą, turėjo kaskart didesnius atstumus nugalėti. Indėnas mankštindavo kiekvieną arklį atskirai. Bet ir arklų jėgos ribotos. Tai suprato Europoje pašto arklų ištaisymai, t. y. ilgai kelionė arklus keisdami pastotėse. Kur gi indėnui pašta steigti? Už-

tat pampoje priviso arklų tiek daug, kad net būtų galima varyti su savimi ištisas bandas; tik dalį turėti apkrautų, o kitus varu varyti, juk pašaro pampoje iki valiai. Indėnai nenaudodavo kumelių jodinėti, neimdavo jų ir krauti. Kumelė indėnui buvo visų pirma maistui. Arklėna apsaugojo indėnus nuo atgabentus jiems iš Europos džiovus. Ir šiandien šiuo rės tautos, — skandinavai, olandai, belgai, — arklėna valgydami apsisaugoja nuo susirgimų. Volgos totoriai, kur važiuodavo džiovininkai kumiso, irgi geria kumelės pieną.

Kumelės linksta prie žirgo, kuris yra joms vadu. Prižiūrėk tik žirgą, o kumelės nuo jo nė žingsnio. Užtat pati kumelė yra arklams vadus. Varydami 30—40 arklų bandą, ispaniškai vadinamą "tropilla", žmonės jai skirdavo vieną kumelę, visam būriui vadovę. Nė piemens nereikia. Kur nakvynėi sustojus, patogioje vietoje prie vandens žmonėms ir arklams, pririšdavo kumelę, o arkliai prie jos ganydavosi, niekur nebėgdami. Nebuvo su arkliais didelio rūpesčio. Arklus keisdami žmonės galėjo keliauti net greičiau, kaip pas mus pašto arkliais. Baltieji indėnų atrastą būdą veikiai suprato ir patys pradėjo arklus masiniai veisti. Atsirado vis daugiau arklų "tikrųjų šeiminių". Laukiniai pradėjo nykti. Raitas žmogus buvo pirmas sąmoningas kolonizatorius.

Tada "tropildos" augindavo nuo sekliai, aptverdami dažnai joms ganyklas. Ten arkliai laisvai vaikščiodavo, jaunikiškai žaisdavo, bėgiodavo savo kanopomis "dirvonai ardami". Kai žmonių skaičius pampoje padidėjo, atsirado reika-

lat niekas negyvena — tik ja keliauja, ir žemyna, galima kolonizuoti ir, įdėjus darbo, sunkaus darbo, praturtėti pačiam, praturtinti valstybę ir joje dygstančius miestus, ypač visos pamos širdį bei smegenis — Buenos Aires.

Pampoje žmogaus sodybų atsiradus, arklų skaičiai padaugėjo, pritrūko pašaro vietoje. Menko, lieso neapsimokėjo gabenti, tai veždavo geresnio, o šerdavo pačiose ganyklose. Jokių arklų arba tvartų nebuvo, nes nebuvo statybinės medžiagos vietoje, nebuvo ir reikalo: atvirame ore arkliai puikiai jausdavosi tiek žiemą, tiek vasarą. Arklų kanopomis "suartėjo dirvoje" nubyrejusi nuo pašaro sekli puikiai dygavo, o iš dalies arklų augintojai patys sėti pradėjo. Atsirado dirbtinų pagerintų ganyklų, geresnės rūšies, negu buvusios gamtiškos. Gerėjo ir arklų veislės. Argentinai šiandien milijonus arklų augindama, turi jų įvairiems tikslams: ar lenktynėms, ar jodinėti, ar pasivažinėti, ar transportui, ar kariuomenei. Tai puiki arklų medžiaga. Jos žirgynai yra garšūs, o lenktynės, polo ir kitų žaidimų arklų sportas, net dirbtiniu ledu subtropinė Buenos Aires'e yra garšūs visame pasaulyje. Automobilius ir traktorių neįstumia arklis aname krašte, kur arklis amžius vos 450 metų. Teatre, kai rodoma argentiniska opera, iš anksto žinai, kad žirgas, gyvas, tikras žirgas, tikrai pasirodys scenoje. Arklų skaičius laikinai nukritęs vėl pradėjo augti, praūžus mašinų kraštutinio vartojimo karštligi. Argentinietis myli arklį, brangina jį. Jokey Club'o nariai savo metinius nario ženklelius nešiojamus prie sagos, turi pada-

dejo rutuliotis iš jūros, kur nuo-

dejo rutuliotis iš jūros, kur nuo-

dejo rutuliotis iš jūros, kur nuo-

Mažoji Lietuva

PAMARIAIS...

A. Nevardauskas, Čikaga

Pamariais, nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens knibždėte knibžda įvairiausių paukščių paukščių. Nendrėse — triušiuose dieną naktį čiaška nendrių kregždės, karkia vandens vištelės, rėkauja narai, kvaksi antys ir vienu kitu karts nuo karto nudungsi duslus grūmojimas — vandens baulbio burbuliavimas. Vandens baulblys retai sutinkamas if dar rečiau matomas paukštis. Kuršių kopose neteko jį sutikti ar girdėti, bet žemininkų pusėje bei Atmatos ir Skirvytės upių žemupyje — Nemuno deltoje, jis yra sutinkamas dažniau. Vandens baulblys, iškisęs snapą į vandenį, burbuliuoja tik labai miglotą dieną ir saulei nusileidus per lėtą naktį. Prie akmenų šūsnos, netoli vandens, pilkasis kultūpis, tarsi skalbėja kultuve žlugūt ant priekalbtos skeldama, pliaukšči. Sename, iki žemės šakotame gluosnyje, karaklavirbilis išvertęs gerklę šaukia: "uti-ti-titi su spancierka", o geltonoji zylė iš triušių gubos, pasityciodama jam atsakinėja — "deg-deg zyyyle". Lakštingala ir giesmininkas strazdas savo čiulbesiais, saldžiam miegui kas vakarą liūliuoja vargdiečių artoja, žvejį ir eilinį darbininką. Reikėtų sunaudoti daug laiko ir popieriaus, kad aprašius visus sparnuotus, kurie mūsų numylėtoje žemėje atlikdavo gamtos uždėtą pareigą.

Kryžiasnapiai ir raudongūžiai

Pradėjus siausti žiemos šalčiams ir kiek stipriau jiems paspaudus, iš tolimos šiaurės atskrenda kryžiasnapiai ir raudongūžiai. Šiaurėje pristigus maisto jie traukiasi miškais ir pietus, maitindamiesi pušų ir eglių konkorėžių sėklomis. Suradę maisto lobyną, tuojau renka medį — varstotą. Nusikintus konkorėžius net ir iš tolimesnių vietų neša į medį — varstotą ir čia išpraudę ir išrinkę sėklas, meta žemyn. Yra atsitikimų, kad po tokiu medžiu — varstotą jie sude da didžiausias krūvas konkorėžių, kurie tegali būti vežami ne vienu, o keliais vežimais. Žvejai, suradę konkorėžių sunėtas krūvas, labai apsidžiaugia, nes belieka tik sementi. Atsideddami už tai, gilios žiemos metu nepagali jiems paberti grūdų ir nerasi žvejo sodybos, kurioje žiemos metu nebūtų įrengtas paukščiams lesinti namelis. Konkorėžius žvejai naudoja žuvų rūkymui.

Garniai — Fišchreher

Jie labai anksti pavasaryje atsiranda Juodkrantės miške. Jų vardu už Juodkrantės kaimo į pietus yra pavadintas kalnas, nes jie čia aukštų pušų viršūnėse bei jų šakose krauna savo vargingus ir skurdžius lizdelius, kurie papūptus stipresniai vėjui krisdavo su visais kiaušiniams žemyn arba jiems prasiskėtus išsibarstydavo. Jie yra panašūs į gervę: kojos ilgos, kaklas riestas. Su pagurkuli. Pilkos, apšepusios plunksnos dengia jų prakaulį kūną. Jie ne vien dėl netikusiai subūdavoto lizdo netekdavo padėtų perėti kiaušinių, bet ir dėl tykojančių pilkvarnių, kurie garniams pasišalinus, išgerdavo jų kiaušinius. Jie minta žuvis, jas begaudydami seklose arba vogdami iš pastatytų venturių.

Arai ir didieji paukšvanagai

Juodkrantės apylinkės miškuose veisėsi kelios arų šeimos, mintančios žuvis dvėseliena. Šie arai žvejų buvo labai vertinami ir globojami, nes nuvalydavo atsirandančias padvėsusias žuvis, kurios galėdavo visą pamari padaryti dvokiančiu. Jie yra rausvai rudos spalvos, dideli, trumpakojai. Išskėstų sparnų plotis virš dviejų metrų.

Ties gintaro uostu, miške, aukš toje eglėje, kas metai perėjo įvairius didžiulis paukštvanagis. Jis per eilę metų nepalietė Juodkrantės naminių paukščių, iki Juodkrantės žvejų vaikėzai, besiausdami po mišką, nelietė juo vaikų. Tačiau, kai vieną dieną vanagai sugrįžė iš medžioklės nesurado liz-

de vaikų ir suprātę, kad tai žmonių rankų darbas, puolė naikinti kiemuose esančius naminius paukščius. Žvejybos prižiūrėtojas, iš jų sklandymo aukštūbėse ir klykimo suprātę, kad čia yra kažkas negerai, telefonu pasiteiravęs patiria, kad vanagai randa si kaimo ir laukia pirklių. Jis vanagius nuperka su sąlyga, kad jie bū tų nunešti į mišką ir sudėti į lizdą. Seniai vanagai atgavę savo vaikus, kaimyninius santykius su Juodkrantės kaimu grąžino į normalės vėžės, bet sekanciais metais ir vėliau toje vietoje jau nebeperėjo.

Nidos švyturys

Rudens dienomis ir giedromis naktimis, Kuršių kopų padangėmis keliauja paukščiai. Dideli ir maži traukia ir pietus. Jiems nereikalingas nei kompāsas nei žemėlapis, o vis tik šiltuosius kraštus pasiekia. Jiems nereikalingos nei burės, nei garu ar elektra varomos mašinos. Jiems nereikalingos ir stotys su šiltais garuojančiais valgiais bei puošniais nakvynių namais. Jie lekia savo jėgomis tūkstančius kilometrų. Pakelyje randamu maistu maitinasi ir saugesnėse vietose pasiilsa. Bet iki nukeliauja tokius tolius, jie sutinka įvairiausių kliūčių ir nemažai jų žūsta. Kliūčių nereikia daug ieskoti. Pasižvalgykite nakties metu apie Nidos švyturį.

Nidos švyturys yra pastatytas ant aukščiausios Nidoje esančios kopos. Jis nakties metu nurodyda plaukantiems laivams kelią. Atskridę paukščiai ir patekę į šio švyturio galingą prožektorį šviesą, buvo apakinami. Jie tiesiog pulde puldavo į švyturio šviesos langus ir užsimušdavo. Tamsių naktį stebint švyturio šviesą, matai jose iš aukštųjų krentančius tarsi įvairiaspalvius lapus, paukščius, kuriuos čia pat medžioja tykojančios pelėdos.

Toks pat švyturys yra ir ant Ventės rago, dešiniajame Atmatos upės krante. Kadangi ir pro čia daug paukščių praskrisdavo, todėl čia buvo įtaisyta paukščių žiedavimo stotis, kuriai vadovavo švyturio prižiūrėtojas Pozingis. Jis kiekvienais metais apžieduoda vo tūkstančius įvairiausių paukščių, kas padėdavo nustatyti ne tik paukščių keliavimo kryptį, bet iš to ir buvo galima nustatyti į kuriuos kraštus paukščiai skrenda.

Kuršių kopose, Rasitės kaime, Vokietijos teritorijoje, buvo įrengta paukščių globojimo stotis, savotiškas paukščių sodas. Tai paukščių keliavimo stebėjimo punktas, stotis.

Zygiuosime į švintantį rytą

Skambės laukai nuo pergales

/ dainos...

Klausyk! Išgirsk, šalie artojų.

Greit laisvės saulė Tėvynėje

/ dienos!

P. Babickas

Ne mokslo patentai ir ne septyneriopie talentai sudaro piliečių garbės vainiką, o darbas, darbas iš tikrų širdies motyvų.

Vaižgantas

Skaitydami KARJ būsite gerai informuoti apie pasaulinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos, retais paveikslais iliustruotų ir Lietuvos karių atsiminimų iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Redakcijos adresas: 1330, So. 51st. Ave.
Cicero 50, Ill. Tel.: OLYmpic 2-4992.

APIE CHICAGOS LSK "NERI"

Neries sportinio vieneto atsiradimas įdomus, kaip ir visas Chicago sportininkų gyvenimas. Pradžioje atsiradus keliolikai sportininkų, buvo įsteigtas Chicago Grandies sporto klubas. Tačiau kažkodėl vien tik grandies klubas nebuvo pasitenkinta ir 1951 metų žiemą pradėjo veikti Ateities sporto klubas, į savo eiles daugiausiai sutraukęs jaunesniuosius studentus ir gimnazistus. Tuo pačiu metu Cicero miestelyje veikė dar ir Taurio sportinis vienetas. Neilgai teko laukti, kad Tauras susijungtų su Chicago Grandimi ir pasivadintų Perkūno vardu. Šitaip susijungus, Perkūno vienetas papaugo ne tik narių skaičiumi, bet ir pajėgumu. Tuometinio Perkūno spalvas 1952 m. Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynėse Clevelande ir sekanciais metais Chicagoje dažniausiai atstovavo vardai kaip Kikilas, Dirvianskis, Zubkus, Kalvaitis, Bliūdžius, Puodžiūnas, Adamkavičius, Kačanauskas, Radvys ir kt. Kitas sporto vienetas Ateitis, dalyvavusi sėkmingai pirmose Toronto žaidynėse, po to netrukus persiorganizavo į Gintaro sportinį vienatę. Šis vienetas ypatingai buvo žinomas kitados savo puikiomis tinklininkėmis ir gerais stalo tenisininkais. Gintaras buvo ir vienas pirmųjų suorganizavęs nenugalimų jaunių krepšinio komandą. Dažnai girdimi vardai tais laikais buvo: nuolatinis klubo pirmininkas Žiupsnys, Gaška, Kaunas, Žemaitis, Stankus, Vaičiūnas, Ripskis, Avižienis, Sideravičius, broliai Šoliūnai, Gaškaitė, Betkauskaitė, Vebraitė, Micevičiūtė, Šoliūnaitė, na, ir žinoma moterų sekcijos pagrindas — keturi seserys Blandytės. Šis jaunatviškas vienetas puikiai pasirodė Clevelando žaidynėse ir po to Chicagoje bei Toronte.

Betgi atsitiko tai, ko buvo laukta. Išvažiavus daugeliui Gintaro klubo narių tęsti studijas iš Chicago, gintariečių gretos smarkiai praretėjo ir beliko tik jaunieji krepšinininkai: Andrijauskas, Žumbakis, Aušra, Vyngantas, Deveikis, Nunius, Tauras, Valaitis ir moterų tinklinio komanda. Smarkiai susilpnėjo ne tik kamuolio žaidimo sekcijos, bet taip pat ir stalo teniso bei lengvosios atletikos sekcijos.

Gi įsisteigus Lituanikos akademiniam sporto klubui 1952 m. pavasarį, abu Chicago sporto vienetai: Gintaras ir Perkūnas labai smarkiai nukentėjo, netekdami pačių aktyviausių narių. Betgi į vieną sporto vienatę abu klubai nesijungė. Buvo kalbama, kad nebuvo prieš ką žaisti, jei susijungs abu vienetai į vieną sporto klubą. Tačiau nenoras susijungti klubams netik kad nepadėjo, bet taip pat ir kenkė darnesniai ir našesniai sportiniam pasisekimui.

Jau 1955 m. žaidynės New York'e parodė, jog yra būtina Chicagoje turėti ne kelis, bet vieną stiprų sporto vienatę. Didžiausia sudėjimo priežastimi vis dėlto buvo ne trūkumas aktyviųjų sportininkų, bet neturėjimas žmonių, kurie pasižavę tvarkyti organizacinius klubo reikalus. Ir taip pagaliau abu klubai susijungė į vieną sportinį vienatę 1955 m. rudenį, pasivadindami Chicago sporto klubu Neris.

Neries sportinio vieneto istorija trumpa, tačiau atsietieji laimėjimai kalba patys už save. Tai tikras Chicago lietuviškosios visuomenės pasididžiavimas. Jau nuo pat Neries įsisteigimo klubui nuosirdžiai vadovauja mūsų žinomas krepšinininkas, buv. garsiojo tremties krepšinininkų Kovo žaidėjas Aleksas Lauraitis. — Jam darbe valdyboje talkininkauja energingasis Zigmās Žiupsnys, mūsų bene geriausias tinklininkė ir visapusiškoji sportininkė Ona Blandytė, krepšinininkas — tinklininkas Aleksas Kirkilas ir Jonas Šoliūnas.

Praeią sekmadienį Chicago LFK Lituanicos pirmoji futbolo vienuolikė pirmenybių rungtynėse žaidė prieš stiprią Slovaks komandą, su kuria sukovojo lygionis — 3:3. Rezervinių komandų susitikimas tarp šių dviejų komandų baigėsi 2:4 lietuvių pergale.

Šiuo metu Neries vienatui priklausau gausus būrys krepšinininkų, tinklininkų, stalo tenistų bei lengvaatlečių. Yra vis dar stipri moterų sekcija, kuriai daugiausiai priklauso tinklininkės. Visi neriečiai didžiuojasi ypatingai savo šachmatininkais. — Šachmatų sekcijai, kuriai vadovauja per metus V. Karpuška, priklauso meisteris P. Tautvaišas, A. Zujus, K. Jakštas, Kalvaitis ir kt.

DETROITO LSK KOVAS

Detroito LSK Kovas įsisteigė 1950 m. Šiuo metu klube priskaitoma virš šimto aktyvių narių, kurie reikišiai devyniose sekcijose. Klubo laimėtos pirmosios vietos krepšinio ir stalo teniso varžybose: 1955 m. Mažoje Lietuvių Krepšinio Lygoje ir kartu praveistose stalo teniso pirmenybėse, 1955 m. Montrealyje įvykusiame Š. Amerikos Lietuvių Krepšinio Turnyre, vyrų klasėje, 1956 m. — Detroito Western YMCA Krepšinio Turnyre, 1957 m. Vidurinių Vakarų Sporto Apygardos jaunių krepšinio pirmenybėse.

Detroito LSK Kovas yra 6-ju Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių, jaunių, mergaičių ir jaunių klasių nugalėtojas ir drauge FASK-to pereinamosios dovanos laimėtojas.

Klubo šachmatininkai reikišiai tarpusavio ir vietiniuose turnyruose. Klubo narys šachmatų meisteris K. Škema yra atsiekęs visą eilę laimėjimų įvairiuose turnyruose. Dalyvauta 1954 ir 1956 metais įvykusiame Š. Amerikos Liet. Sportinių Žaidynių šachmatų varžybose. Minėtina ir jūriai veikianti žiemos sporto sekcija. Sekcijos narys A. Nakas, pasižymėjęs šūliuose slidėmis, yra gerai žinomas Michigano slidininkų tarpe.

Detroito LSK Kovas yra pravejęs 1954 m. V. V. Sporto Apygardos Kamuolio Žaidimų Pirmenybes, 1956 m. V. V. Sporto Apygardos Vyrų Krepšinio Žaibo Turnyrą ir Apygardines Vyrų ir Moterų Tinklinio Pirmenybes, 1956 m. 6-ju Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių II-jo rato varžybas ir 1957 m. V. V. Sporto Apygardos Prieauglio Kamuolio Žaidimų ir Apygardos Stalo Teniso Pirmenybes.

1957 m. klubo valdybą sudaro: P. Petrutis — pirminin., G. Kazlauskas ir K. Žalnieraitis — vice-pirmininkai, A. Bražėnas — sek. ir A. Žalkauskas — išdmininkas.

Vyrų krepšinio ir tinklinio sekcijai vadovauja G. Vitkus, jaunių krepšinio ir tinklinio — V. Petrauskas, stalo teniso — J. Kirvelaitis, moterų ir mergaičių sekcijai — B. Jociūtė, šachmatų — M. Gilvydis ir žiemos sporto — K. Žalnieraitis.

SPORTININKAI JAUNIMO KONGRESE

Birželio 29 d. Lietuvių Jaunimo Kongreso metu įvyks ir sporto sekcijos posėdis. Jis prasidės 2 val. p. p. ir bus pravestas Morrison viešbutyje, 79 W. Madison Str.

Kadangi mūsų lietuviškasis sportas turi įvairių problemų, visų sporto bičiulių pareiga yra atvykti į šios sekcijos posėdį ir padėti išdiskutuoti visiems mums rūpimus klausimus.

Tad iki pasimatymo Jaunimo Kongrese!

FUTBOLININKAI KOVOJA

Praeią sekmadienį Chicago LFK Lituanicos pirmoji futbolo vienuolikė pirmenybių rungtynėse žaidė prieš stiprią Slovaks komandą, su kuria sukovojo lygionis — 3:3. Rezervinių komandų susitikimas tarp šių dviejų komandų baigėsi 2:4 lietuvių pergale.

BRANGIOS TAUTIETĖS IR TAUTIEČIAI!

Lietuvio tremtinio pareiga ir lietuviybės išlaikymo bei ugdymo uždaviniai mus įpareigoja kreiptis į Jus, brangūs Tautiečiai, ir pasidalinti bendrais džiaugsmiais ir vargais. Tikime, kad šiuo nuosirdžiu žodžiu Jums neįkyrėsime.

Nepaslapstis, kad Vasario 16-tos Gimnazija laikosi dosniųjų lietuvių pagalba. Nors ši pagalba trunka jau eilę metų, bet, tenka pasidžiaugti, ji nemažėja, o didėja. Nuolatinių aukotojų parama gimnazija ne tik iki šiol išsilaikė, bet paskutiniu metu ir gimnazijos skolos sumažėjo. Jei praėjusiais metais rudenį skolų buvo 46 tūkstančiai, tai šiuo metu jų liko per 20 tūkstančių. Tai nuopelnas gimnazijos nuolatinių rėmėjų, kurie neprištingo nei pasiaukojimo, nei ištvėrmės. Vasario 16 Gimnazijos Mokytojų Taryba ir mokiniai tai mini su dideliu dėkingumu.

Tačiau Vasario 16 Gimnazijos ateitis priklausys nuo visų lietuvių įsitikinimo, kad bet kuri įstaiga tegali egzistuoti ir sėkmingai dirbti, kada ji neturi jokių skolų ir turi atsarginio kapitalo. Todėl ir dar kartą kreipiame į visus laisvojo pasaulio lietuvius — lietuves, kviesdami juos nuosirdžion lietuviškon talkon: savo aukomis atpalaiduoti gimnaziją nuo skolų ir sukurti normalias darbo sąlygas.

Gimnazija yra, tarytum, mūsų kūdikis: jis yra reikalingas kiekvieną dieną tam tikro, nustatyto kiekio maisto. Gimnazijai išsilaikyti lėšų reikia ne tik žiemą, bet ir vasarą, ir ypač vasarą ir rudenį, kada paprastai lėšų telkimas susilpnėja ir mokykla gauna mažiau įplaukų. Vasario 16 Gimnazijos Mokytojų Taryba, nuosirdžiausiai dėkodama už Jūsų dosnumą, maloniai kviečia Jus, brangūs Tautiečiai, neužmiršti Gimnazijos ir vasarą.

Visi žinome, kokį svarbų uždavinį atlieka Vasario 16 Gimnazija. Ji ruošia jaunas jėgas Lietuvos atečiai. Ji ruošia jaunuolius — tremties gyvenimui. Ji ugdo lietuviybę. Šiems dideliems uždaviniams reikalingos ir didelės lėšos. Tikime, kad šalia nuolatinių gimnazijos rėmėjų, kurie nepavargę, reik tikėtis ir nepavargęs, atsiras naujų talkininkų, kurie aukomis padės gimnazijos skolas išlyginti ir jos padėtį sustiprinti.

Birželio įvykiai yra perskaudūs, tačiau jie mums primena, kad mūsų tautai yra ypatingai reikalingas mokslinių jėgų priauglis. Tik ta tauta yra gyva, kuri atsigaivina per jaunimą. Ir Birželio įvykiai mus žadina visas jėgas sutelkti, kad išlaikytume sveiką ir į mokslus besiveržiantį jaunimą. Todėl maloniai kviečiame Birželio įvykių proga paremti Vasario 16 Gimnaziją ir jos jaunimą.

Vasario 16 Gimnazijos Mokytojų Taryba.

—xx—

— Viktoras Lungis nuosirdžiai talkininkauja Laisvosios Lietuvos administracijai. Lietuvoje Lungis buvo banko tarnautojas.

— Romualdas Dulskis, birželio mėn. 15 d. Waterbury, Conn., susituokė su Aldona Žukaite. Dulskis Lietuvoje baigė Aušros gimnaziją ir buvo pradėjęs studijas, kurias nutraukė karo veiksmams. — Emigracijoje studijavo Grazo universitete. Studijas baigė Amerikoje, įsigydamas elektros inžinieriaus diplomą. Romo Dulskio tėvas, advokatas ir Lietuvos Banko juriskonsultas, pereitais metais mirė Chicagoje.

— Ar žinai, kad iš Lietuvos į Sovietų Rusiją deportacijos buvo vykdomos: 1941 metais birželio mėn., 1944 metais lapkričio mėn., 1945 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais, 1946 metais vasario mėn., 1947 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais ir 1948 metais gegužės mėnesį? Kak apytikriais skaičiais?

Prieš dvi savaites lietuvių futbolo rinkininkai buvo nuvykę į East Chicago, kur susitiko su vietos lenkų Hoosiers komanda. Čia mūsų rinkininkai pelnė 2 laimėjimus — I-ji vienuolikė sumušė priešininkus 3:1, o rezervinė 4:0.

MARSHALL'O PLANUI DEŠIMT METŲ

Marshall'o Planas, kaip jis vėliau buvo pradėtas vadinti, viešai buvo paskelbtas prieš 10 metų — paskelbė sumanymą padėti karo 1947 m. birželio 5 d. — Harvard Universiteto baigimo iškilnių metu. Tą dieną Jungtinių Valstybių sekretorius George C. Marshall nūteriotiems ir komunizmo grėsmėje esantiems kraštams. Jisai pasiūlė politinį planą, kurio tikslas buvo "atgaivinti produktyvią pasaulio ekonomiją, kuri sukurtų socialines ir politines sąlygas, igalindančias laisvųjų institucijų egzistavimą".

Tuo metu gen. Marshall labiau siai susirūpinęs buvo Europos kraštams, kurie daugiausia nukentėjo nuo karo.

Europos ekonominis atsigavimas, pradėdant 1947 metais, žymiai priklausė nuo Marshall'o Plano. Bet šio plano pagrindinė reikšmė glūdi ne vien tik Europos ekonominiame sustiprinime, jai esant ypatingai sunkioje padėtyje. Daug gilesnė reikšmė turi tas faktas, kad šis planas davė pradžią naujai politinei doktrinai: — savitarpio pagalbos. Tuo metu ji buvo tik nauja idėja, o šiuo metu ji yra virtusi pripažintu faktu.

Suprantama, savitarpio pagalba yra kiek skirtinga nuo paties Marshall'o plano, iš kurio ji yra išsirutulijusi. Marshall'o plano parama buvo numatyta ypatingos padėties atveju, svarbiausia Europoje. Savitarpio saugumo bei pagalbos programos yra pastovios ir yra įtrauktos daugelį laisvųjų pasaulio tautų. Kaip ir Marshall'o planas, vėlyvesnės programos buvo skirtos kovai su pasaulio ekonominiemis problemomis. Bet jos buvo sukurtos ne vien tik laikinų pavojų pašalinimui. Jų tikslas yra pašalinti iš šakų išsėjęs sunkumas, kylančius iš natūralių gamtos priežasčių, kaip sausras, bado, neišnaudotų žemės resursų; tuo pačiu metu jos yra skirtos kovai su pavojais, kylančiais iš Sovietų agresijos. Dėl to, savitarpio pagalbos programos nuo 1947 metų daugiausiai pritaikomos Azijos, Afrikos, Lotynų Amerikos bei Artimųjų Rytų kraštuose. Bet pagrindines Marshall'o plano idėjas randamos ir dabartinėse savitarpio pagalbos programose.

Viena iš jų yra ta, kad Jungtinių Valstybės talkininkams juse tik tuo atveju, jeigu paliestieji kraštai su tuo sutiks. Antroji idėja yra ta, kad iniciatyva ir kontrolė specifinių ekonominių projektų turi būti palikta paliestų kraštų rankose.

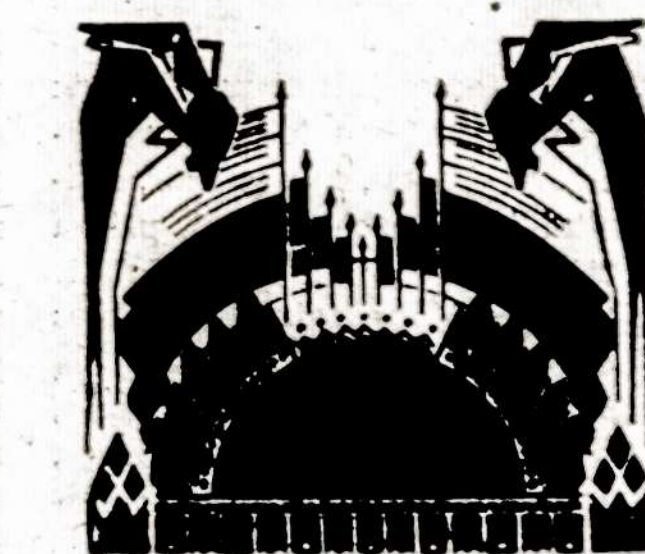
Marshall'o plano pagrindiniai principai laike dešimties metų — buvo Amerikos gyventojų priimti kaip logiškas kelias į jų pačių bei kitų kraštų saugumą ir gerovę. Common Council

maisi šie ištrėmimai su visais žudymais yra palietę nuo 350.000 iki 400.000 aukų?

Ar žinai, kad vien 1940 — 1941 bolševikai Lietuvos kalėjimuose yra nužudę arti 1.200 lietuvių. Ar žinai, kad visiems išvežimams vadovavo Malenkovo megstamiausias žmogus šleivokojis, šaltas, žiaurus ir kietas, apie 60 metų amžiaus Sierovas?

Ar žinai, kad šiuo metu Vakarų Vokietijoje dar tebegyvena — 220.000 pabėgėlių, iš kurių 25.658 tebegyvena stovyklose?

Ar žinai, kad sovietų ir vokiečių raudonieji kryžiai yra pasirašę sutartį apie grąžinimą vokiečių ir sovietų piliečių į jų kilmės kraštus?

Sovietuose "nėra" nepatenkintųjų

(Iš 17 metų išbuvusio Sovietų komisaru pasakojimų).

J. J. Masandukas

Sovietuose nėra nepatenkintųjų — tai "tiesa — auksinė tiesa", kurią komunistinė spauda, priešakyje su "Laisve" ir "Vilnim" nuolat kartoja. Bet kodėl? Geras gyvenimas daro visus patenkintais. Nei gėris nei blogis žmogaus neramina. Kiekvienas žmogus, turėdamas įgimtą kūrybos jausmą, amžinai kankinasi ir ieško nauja. Jis nepasitenkina tuo, ką turi. Tai yra žmogaus prigimtis ir ji yra apvaldoma tik žmogaus dvasios gėmėse vykstančia nuolatinė kova. Betgi Sovietuose visi patenkinti. Kodėl? Į šį klausimą atsakymą duoda gyvieji pavyzdžiai, paimti iš žmogaus 17 metų išbuvusio sovietų komisaru, pasakojimų.

Kai Gruzijos ūkininkams įsakė pereiti į kolchozus, tai Gruzijos ūkininkai, vadovaudamiesi — SSSR "demokratiškiausiąja" konstitucija, paprašė Sovietų vyriausybės, kad leistų jiems, SSSR konstitucijos rėmuose, apsvaistyti. — Kremlius leidimą davė ir apie 60.000 Gruzijos ūkininkų, pėsčių, važiuotų ir raitų sugūžėjo į Almos miestą, esantį Almos ežero pietryčių pusėje. Šiame ūkininkų susibūrimo buvo iškelta kai kurių priekaištų sovietams ir trečioje suvažiavimo dienoje prieta bendros nuomonės ir priimta rezoliucija, kad įvedus kolchozine sistemą, žlugus privati iniciatyva, o su ja nukentės gamyba ir krašto ūkis. Iš savo pusės ūkininkai pasižadėjo padidinti ūkio gaminių kokybę ir kiekybę ir paprašė jiems nustatyti normas, pagal kurias savo gaminius pasižadėjo pristatyti į nurodytus javų ir ūkio gaminių pristatymo punktus. Ir tuo laiku, kai ši rezoliucija išrinktų ūkininkų atstovų buvo pasirašinėjama, ant suvažiavusių ūkininkų galvų pasipylė lėktuvų bombų iš viršaus ir kulksodžių iš šonų, kruša. Nuo žmonių ir gyvulių kraujo visas ežeras paraudo. (Suvažiavimas vyko po atviru dangumi, vakarinėje Almos miesto pusėje). Po šio įvykio, dviejų savaičių laikotarpyje iš 300.000 gyventojų Almos mieste neliko nei vieno tuo laiku gyvenusio gyventojų. Net paskirtieji valdžios komisarai buvo perkelti į kitas vietas, o miesto gyventojai išvaryti į Rusijos ir Sibiro tolimasias vietas ir uždaryti priverčiamojo darbo stovyklose.

Taip pat prisimename Maskvos įgulai priklaususių karininkų bylą, kurios pasėkoje 125 aukštesnio laipsnio karininkai, daugumoje buvę SSSR kūrėjai, buvo sunaikinti. Kodėl? Ar todėl, kad jie buvo patenkinti socialistine tėvyne?

Stalinai, o taip pat ir jo artimieji bendradarbiai žinojo, o dar daugiau jautė, kad nepasitenkinimas režimu krašte auga. Auga ne tik plačiose visuomenės masėse, bet ir komunistinės diduomenės tarpe. Ir štai, Stalinai savo artimųjų dvejų saugumo valdininkų padedamas, išdirba planą patikrinti ir nepatenkintaisius nusikratyti. — Nepatenkintuosius organizuoti paveda tiems dviems saugumo valdininkams. Įgudę agentai per du mėnesius suteikia tikrai aliarmojuojančias žinias. Stalino nervai neišlaiko ir jis įsako tiems dviems saugumo agentams Kalifornijos universitetą (UCLA) nepatenkintuosius sušaukti prie Maskvos esančiame miške pasitarimui. Ir kai nepatenkintieji agentų sušauktą susirinkimą susirenka, visi suimami ir Višinskio vadovaujamo teismo nutarimu —

Šitas pastarasis įvykis smarkiai supurto visą sovietinio režimo opoziciją Rusijoje. Nepatenkintieji režimu užsimaskuoja. Tada iškyla reikalas praveisti valymą partijoje. Ir, kadangi pagal sovietų konstituciją kiekvieną žmogų apkaltinti lengva, tai per partijos valymą, lengvai visais įtariamaisiais nusikratoma. Neorganizuotai ir net neturinti galimybių organizuoti visuomenę, nebepavojinga. Ji yra lengvai tvarkoma per saugumo policijos sandarbininkus, kurių sovietuose yra begalės.

Sandarbininkų padėtis yra pati biaužiausia. Jie, saugodami savo gyvybę, yra verčiami pranešinėti ne tik išgiršta, bet pritrūkus žinių ir sukurti jas, pardavinėjant už gryną pinigą. Sandarbininkų gausybė, sovietiniu režimu nepatenkintųjų skaičių mažina milžiniškais šuoliais. Tai rodo ir žemiau talpinamas pavyzdys, papasakotas to paties buvusio komisaro.

Susitinka du vaikystės dienu draugai. Žodis po žodio ir atsiveria nesugadintoji rusiškoji širdis. Ir nors vienas antram kažin ko ir nepapasakoja, bet atsiveikinus ir vienas ir antras pajunta, kad apie tai, kas buvo kalbėta gal ir nevertėjo pasakoti. Ir štai šitaip begalvojant, vienas antrą įtaria saugumo policijos agentu esant. Vienas ir antras bėga į saugumą. Bėga abu, nes sovietuose tas teišus, kuris policiją pirmasis painformuoja.

Iš čia patiektų kelių pavyzdžių, kurių galima pririnkti šimtus ir tūkstančius, kiekvienam yra aišku, ar viešesnis nepasitenkinimas sovietine tvarka, sovietijoje yra galimas? Kaip rodo pavyzdžiai, sovietinio gyvenimo eiga, viena nepatenkintųjų dalis greit atsuduria po velėna, kita darbo stovyklose, o trečioji užsimaskavusi tyli. Šie pavyzdžiai aiškiai rodo, kokio mis priemonėmis ir kodėl pasaulio komunistinės spaudos puslapiuose skelbiama, kad sovietuose nėra nepatenkintųjų.

SOVIETIŠKOSE VALGYKLOSE

Už stalo sėdintis: — tiesiog nuo stabu, kaip jūs virėjas moka iš gerų produktų pagaminti biauiskus valgius!

Padavėja: — o, jįsai patyręs. Jis jau turi 20-ties metų stažą.

— Ei, padavėja, kas čia pas jus, sriuba ar pamazgos?

— tai guliašas, pilietis.

Lankytojas, stumdamas nuo savęs lėkštę, klausia:

— Ka, ar kiekvieną dieną jūs

duodate tokį brudą?

Padavėja:

— Ne, pilietis, mūsų valgykla pirmadieniais uždaryta.

— Ei, padavėja, pašauk man valgyklos vedėją.

Prisistatęs vedėjas:

— Jūs mane šaukėte?

— Taip. Štai jūsų meniu parasyta, jog porcijoje 100 gramų mėsos, o čia nebus ir 30!

— Tai dėl jūsų paties labo, pilietis.

— Kaip tai?

— Mažiau vemsite...

— oo —

Parūpina apdraudas ir dvigubus aliuminijaus langus

DRAUDŽIU: namus, automobilius, baldus, langus ir kita, suteikdamas Jums ramybę nelaimėje.

Jūsų patogumui, gaminu dvigubus aliuminijaus langus, sumažindamas apšildymo išlaidas ir darbą —

JUOZAS SPAITIS

3261 So. Halsted Str.

Telef.: Victory 2-6469

FIGIAU, NEGU KUR KITUR.

NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS

VYRAMS, MOTERIMS ir vaikams drabužių ir baltinių, antklodžių, paklodžių, rankšluosčių ir kita.

JOSEPH DRY GOODS STORE

3218 So. HALSTED ST.

ELGIN

Didelis pasirinkimas įvairių vietos ir užsienio firmų LAIKRODŽIŲ ir BRANGENYBIŲ. Sąžiningas taisymas už žemas kainas.

Mes rekomenduojame "ELGIN" laikrodžius.

A. R. JUNEVIČIUS ir SŪNUS,
YA. 7-8266
3317 So. Halsted St.

Only watch with DURAPOWERS MAINSPRING*

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

Remiantis Chicago Savings Bendrovės pavyzdžiu, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasiekti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tik saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augšta dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežūrint kurioje Suvenytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu. Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois

Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 3, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133-37 So. Halsted Str. Telef. VI-2-6172

POKYLIAMS KONCERTAMS VESTUVEMS

4 Salės

Moderniškai įrengtos VIRTUVĖS (su maistu ar be maisto) išnuomojamos neaukštomis kainomis.

Jūsų patogumui čia pat

BARAS

Jaukus putojančių taurių pavėsis ir žavi muzika.

ARS-FOTO STUDJA

3210 So. Halsted St., Chicago, Ill. daro įvairių dydžių portretus

Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus ir nuotraukas.

Aprūpina gera filmine medžiaga.

LIETUVIŠKAS AUTOMOBILIS

1957 BUICKAS Tik \$2,595.00

Dynaflo, Radio, Apšildymas, Baltos Padangos.

Lietuviškoje Prekyboje—MILDA BUICK, Inc.

907 W. 35th St., Chicago 9, Ill. LA 3-2022

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Fire-ono padangos, baterijos ir automobiliams dalys.

1934 W. 59th Street Tel.: GROvehill 6-9136

M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

LIQDĖSIO VALANDŲ MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia

REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta

Tiema, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gaustme kopytiją arčiau Jūsų namų.

ĮVAIRŪS PATAISYMAI IR DAŽYMAS

NAUJŲ NAMŲ STATYBA

LIUDAS TAUJENIS

6828 S. Maplewood Ave. Tel: HE 4-5848

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Ed. Chicago 29, Ill. Telef.: GROvehill 6-8402.

Stato naujus namus pagal tarti ir planus. Atlieka įvairius remonte darbus.

Moderniausias baldus, naujausias televizijos aparatus žinomųjų firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirkite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovė

ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12° St.). Tel: SEeley 3-4711

Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR Sinclair GASOLINO STOTIS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

A. STANEVIČIUS

Garazo tel: REpublic 7-9842 Namų: WALbrook 5-5934

2641 West 71 Street

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SĄŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKEVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMO ĮRANKIAI KAIP PATYS SUNKEVEZIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIORINTI

JUOZAS NAJOKAITIS

2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill. Tel: WALbrook 5-9209

Lenciūgėlis tremties metais Vokietijoje, Tuebingene (Čiurlionnio ansamblio šokėjai).

KĄ JIE DIRBA

VINCO KRĖVĖS VARDŲ LITERATŪRINĖ PREMIJA
antrą kartą bus paskirta Lietuvos Akademinio Sambūrio Montrealyje, Kanadoje, už 1955-6 m. išleista, dar nepremijuota lietuvių grožinės literatūros kūrinių š. m. rugsėjo 21 d. Premijos dydis — 500 dol. Jury komisija (dr. H. Nagys, B. Pūkelevičiūtė, J. Kardelis, K. Veselka, B. Ciplijauskaitė) knygas jau pradėjo svarstyti. Apie premijos įteikimo iškilmes ir laureatų pranešimai pasirodys rugsėjo mėn. pradžioje.

Lietuvių Akademinis Sambūris Montrealyje

DIDŽIAUSIAS JAUNIMO SUBUVIMAS

Pirmoje Tautinių Šokių Šventėje, kuri įvyksta š. m. birželio 30 d. Čikagoje, International Amphitheatre, programą išpildys arti 1,900 asmenų, jų skaičiuje virš 1,000 suaugusiojo jaunimo ir virš 800 mokyklinio amžiaus vaikų. Be to, nemažą skaičių jaunimo sutels ir įvyksta JAV ir Kanados Lietuvių Jaunimo Kongresas. Tikimasi, kad tai bus pats didžiausias ir skaitlingiausias lietuviškojo jaunimo susibūrimas, koks tik kada nors turėta.

Joninės ir krikštynos

Lietuvių Auditorijos šeimininkas p. Jonas Mallorius, birželio 30 d. Lietuvių Auditorijos salėje atšventė Jonines ir tą pačią dieną Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje buvo pakrikštytas Jono ir Genės Mallorių sūnus Gediminas. Krikšto apeigas atliko kun. B. Budvytis. Krikšto tėvais buvo Ona Muliolienė ir Steponas Višcius. Tarp daugybės p. p. Mallorių artimųjų prietelių, nemažai matėsi visuomeninkų, spaudos ir mokslo žmonių.

Susirinkimas ir Joninės

Bendrovė "Sava" birželio 23 d. bičiulių Jono Bagdanavičiaus ūkyje Lemont, Ill., sprendė namų, esančių 911 W. 32 str. pardavimo klausimą ir kartu atšventė Jonines.

Džiaugiasi Buicku

Bičiulis Antanas Balčiūnas — džiaugiasi už netikėtai nupigintą kainą pas Don Kuraitį nupirkto nauju Buicku. Tokios žemos kainos yra tik šį mėnesį.

Atvyksta Stp. Jakubickas

Kaip tenka patirti, Steponas Jakubickas, LAS Gen. Sekretorius, ateinančių mėnesį žada atvykti į Čikagą.

Išnuomojamas butas iš 5 kambarių, centraliniu apšildymu ir visais patogumais. Kampinis, žviesus. Adr.: 5103 So. Carpenter St. (Kampas 51-mos g. ir Carpenter). Skambinti: iš ryto iki 9-nių val. BO 8-5369, arba dieną nuo 10 v. r. iki 8 v. vak. — LA 3-8544, dėl V. V.

— Eligija Šuopis, gabi lietuvaite, su pagyrimais baigė Burnside pradinę mokyklą. Mokyklos baigimo proga jos motina Elenė Suopienė suruošė pietus, kuriuose dalyvavo keliolika svečių.

— Prieš pusmetį Čikagon atvykęs Alfonsas Ambraziūnas šiuo metu gyvena Roselande. Amerikon atvykti jam padėjo A. Laukutėnas, žinomas Čikagos lietuvių veikėjas. A. Ambraziūnas, Lietuvoje buvęs pašto viršininkas, yra Laisvosios Lietuvos prenumeratorius.

— Juozas Masonis, Laisvosios Lietuvos redaktorius, persikraustė į naują butą. Jo dabartinis adresas yra 826 W. 33 pl.

— Jurgis Voldemaras, L. L. bendradarbis, kelioms dienoms tarnybos reikalais išvyksta į South Bend, Ind.

MARGUČIUI 30 METŲ

Seniausias amžiumi ir jauniausias dvias tautines minties žurnalas "MARGUTIS", įsteigtas 1928 metais kompozitoriaus Antano Vanagaičio, š. m. spalio mėn. 27 dieną — Konrad Hilton salėje švenčia 30-tą jubiliejų. Kalbant apie "Margučį", — neišvengiamai tenka kalbėti kaip apie senosios lietuvių ateivių kartos tautinį avilyną, apie kurį buvo ir yra susipietusios stipriausios Amerikos lietuvių jėgos. Margutininkų, jei taip galima išsireikšti, skaičiuje randame ir Pasaulio lietuvių sositinės geriausias tautines jėgas, kaip adv. Antaną Olį, dr. Steponą Biežį, adv. Antaną Lapinską, p. Vanagaitienę ir daugelį kitų.

Kultūrinėje dirvoje "Margutis" reiškiasi nuo pat pirmųjų dienų, eidamas su lietuviška daina, su kuria, pasak Petrą Vaičiūną, "į pančius skėlėm — šaukėm: Lietuva dar bus". Jo parengiamai — niekad neapsėjo be lietuviškos dainos ir muzikos. Ir šį kartą "Margutis" švęsdamas 30 metų jubiliejų, be lietuviškos dainos ir muzikos neapsieina.

Jubiliejinėje programoje dalyvaus Čikagos simfoninis 70 žmonių orkestras, diriguojamas Vyt. Marijošiaus ir girdėsime dainuojant pasaulinio masto dainininkę Lily Pons ir visų mėgiamą Stasi Baranuską.

GERA PROGA

Lietuvių Prekybos Bendrovėje Roosevelt Furniture Co., inc. — 2310 West Roosevelt Rd., kurią sėkmingai tvarko žinomas lietuvių reikalų rėmėjas Feliksas Raudonis, šį mėnesį už nepaprastai žemas kainas galima nusipirkti reikalingų rakandų ir namų apyvokos daiktų. — Štai 11 gabalų miegamasis, į kurį įeina dviguba lova su matracu, spyruoklėmis, 2 pagalvėmis, 3 lempomis, 2 komodomis, vyriškiems baltiniams spintėle ir kilimėlis prie lovos, — tekaunuja tik 189 doleriai.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS KOMITETO PRANEŠIMAS

Laikas, vieta, adresas

Pirmoji JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių Šventė įvyksta Čikagoje 1957 m. birželio 30 d. Iškilmingas šventės atidarymas 2:30 val. Čikagos laiku. — Šventė rengiama — International Amphitheatre, esančiame prie 42 ir So. Halsted gatvių. Amphitheatre veikia šaldomoji oro sistema, modernus apšvietimas, puikiausias matomumas iš visų vietų. — Gretimosose salėse užkandinės, gėrimų parduotuvės, o lauke daug erdvės mašinų pastatymui.

Šokių Šventės programa

1) Tautinių Šokių Šventės Komiteto pirmininko Bruno Shoto žodis, b) JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pirmininko Stasio Barzduko žodis, c) šokiai: 1. Suktinis, 2. Kubilas, 3. Kalvelis, 4. Čigonėlis (šoka tik vyrai), 6. Kepurinė (šoka tik merginos), 7. Vėderas, 8. Sustas, 9. Lėtinus.

II-ji dalis. Mokyklos vaikų programa — dalyvauja Čikagos parapijinės mokyklos, pasirodymams su lietuviškais šokiais ir dainelėmis.

III-ji dalis. 1. Sukčius, 2. Jonkelis, 3. Senio polka, 4. Sadutė (šoka tik Clevelando ir Putnamo mergaitės), 5. Oželis (šoka tik vyrai), 6. Blezdingėlė (šoka tik merginos), 7. Ragučiai, 8. Malūnas, 9. Noriu miego.

Lietuvių Bendruomenės Čikagos Apygardos Valdybos pirmininko dr. J. Bajerčiaus ir Komiteto

— Anelės Belinienės, žinomos Rozelando biznirės, sveikata šiuo metu yra žymiai pagerėjusi. A. Belinienė yra nepaįstanti rėmėja lietuvių anapus geležinės uždangos.

pirmininko Bruno Shoto uždarymasis žodis.

Bilietai

Tautinių Šokių Šventės bilietai platinami Čikagoje ir apylinkėse. Visų platintojų adresai skelbiami Čikagos lietuvių dienraščiuose ir savaitraščiuose. Šventės dieną, jei bilietų bus likę, jie bus pardavinėjami International Amphitheatre kasose. Lietuviškoji visuomenė kviečiama įsigyti bilietus iš anksto, kad išvengus bereikalingo stovėjimo eilėse: prieš kasų šventės dieną. Iš kitų vietovių bilietus galima įsigyti pas Bruno Shotą, 7140 So. California Ave., HEMlock 4-1135 arba pas J. Mileritę, 1030 Central Ave., Evenston, Illinois, — GREENleaf 5-9182, prisiūniant už bilietus atsilyginimą. Bilietų kainos: 1, 2, 3 ir 4 dol. Ložėse vieno bilieto kaina 5 dol. Pavieniai bilietai ložėse neparduodami, reikalinga užsisakyti visą ložę. Vienoje ložėje yra 6 vietos arba daugiau.

Banketas

L. B. Čikagos Apygardos Valdyba Tautinių Šokių Šventės, Jaunimo Kongreso ir Dailės Parodos dalyviams pagerbti rengia banketą birželio mėn. 30 d. 7 val. vakare Morrison viešbutyje. Bilietus iš anksto užsisakoma pas banketo komisijos pirmininką J. J. Jasaitį, 4430 So. Campbell Av., Chicago 32, Ill. Telef. LA 3-2180. Vieno bilieto kaina 7 dol.

Lietuvių Tautinių Šokių Šventės Komitetas

LIETUVIŠKA DRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos. Agentams ir brokeliams aukščiausi komisai. AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS. Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti — 6%. Veikia Notariatas. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, uželkite —

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 So. Ashland Ave. Chicago 36, Ill. Tel.: WALbrook 5-5671

BRUNO
kepyklos gaminiai
baigia užkariuoti Čikagos rinką, nes

**Kas Valgo Bruno Duoną
Visad Žydi Kaip Aguona**

Bruno Maciarskas
3339 Lituania Ave. Telef.: CLiSIDE 4-6376

Antanas Miškėnis

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 2148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: PROspect 8-1717
Valandos: po pietų 1-3; vak. 7-9, šiek tiek antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7863

Tel.: ofiso AR 6-0161
rez. GR 2-9203

Daktaras

JUOZAS BARTKUS

Gydytojas ir Chirurgas
2336 W. Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill.
Val: 1-3:30, 6-9 p. p. pirmad.,
antrad., ketvirtad., penktad.;
11 val. ryto — 2 val. p. p. šeštad.
Tik susitarus trečiadieniais.

WESTCHESTER

COMMUNITY CLINIC

Dr. VYTAUTAS DARGIS
ir
Dr. RIMAS VIENUŽIS
Adr.: 1938 So. Mannheim Road
Telef.: FILLmore 5-2727.
24-rių valandos medicinos
pagalbos.
Rentgenas,
pilna klinikinė laboratorija.
E. K. G., P. M. R. ir t. t.
24-RIŲ VALANDŲ
MEDICINOS PAGALBOS
TARNYBA

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.
Įėjimas iš Whipple Ave.
Priėmimo valandos:
nuo 10 iki 12,
nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.
Išskiriant trečiadienius
ir sekmadienius.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.
Telefonas:
ofiso LAfaet 3-4949
namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street
Tel.: VIRginia 9080 ir 9081.
Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus pataravimas pačio savininko
Pr. Šimkaus.

JAUKIAI

PRALEISI

VAKARĄ

CICERO UZEIGOJE

LITUANICA

pas TADĄ KAZIMIERAITI
Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų:
4920 West 14th Str., Cicero 50,
Illinois. Telef.: TOWNhall 3-9691

Nekilnojamo turto pirkime —
pardavimo reikalais kreiptis:

Alg. BUDRECKAS

REALTY

4081 Archer Ave.

(prie California Ave)

Tel.: LAfayette 3-3384

Pavasarių, vasarinių, sportinių,
darbinių ir išieginųjų drabužių —
didelis pasirinkimas, pas

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR
BATŲ KRAUTUVĖ

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina
ilgesniam laikui mokėjimui be aušimčių!
Mandagus pataravimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

